

PRVI DEL

1. V VSAKEM STAVKU IZBERI PRAVILNO REŠITEV, TAKO DA OBKROŽIŠ ČRKO PRED NJO.

1. _____ Romanos sapientiā superabant.

- a. Philosophus Graecus b. Philosophus Graecorum c. Philosophi Graeci

2. Vir magnae sapientiae _____ non timet.

- a. rotae fortunam b. rotam fortunae c. rotae fortunam

3. Fortuna est _____.

- a. domina rerum b. res dominarum c. dominae rerum

4. Cicero _____ studebat.

- a. philosophiae Graecae b. philosophiam Graecam c. philosophia Graeca

/4

2 SMISELNO POVEŽI STOLPEC A S STOLPCEM C. REŠITVE (ČRKO PRED PRAVILNIM STAVKOM) VPIŠI V STOLPEC B.

A	B	C
1. Populus Romanus magistratus creavit,		a. quae Legio XV Apollinaris appellabatur.
2. Magna fuit potentia magistratum Romanorum,		b. a quo aedificia, ludi, annona curabantur.
3. Aedilis fuit magistratus,		c. qui rem publicam administraverunt.
4. Emonae castra legionis Romanae fuerunt,		č. quibus etiam socii obtemperaverunt.

/4

3 BESEDE V OKLEPAJIH NADOMESTI Z USTREZNO OBLIKO ZAIMKA IS, EA, ID.

1. Appius: Salve, Quinte! Quam fabulam vesperi in theatro spectabis?
2. Quintus: _____ (**Fabulam**), quae iam feriis dabatur, fabulam Plauti.
3. Appius: Amasne fabulas _____ (**Plauti**)?
4. Quintus: Sane. Multum amo. Et tu?
5. Appius: _____ (**Fabulae Plauti**) mihi quoque multum placent. Placentne etiam amicis tuis?
6. Quintus: _____ (**Amicis meis**) quoque. Fabulae Plauti ab omnibus amantur.

/4

4. V CICERONOVO PISMO (Ad familiares XIV, 20, prirejeno) VSTAVI NASLEDNJE GLAGOLE NA PRAVILNA MESTA: veniam – erunt – salutatur – manebimus.

Tullius Terentiam suam _____. In Tusculanum _____ aut Nonis aut postridie. Convivae fortasse mecum _____ et diu _____. Vale! Kalendis Octobribus de Venusino.

/4

5. SMISELNO POVEŽI STOLPEC A S STOLPCEM C. REŠITVE (ČRKO PRED PRAVILNIM NADALJEVANJEM STAVKA) VPIŠI V STOLPEC B.

A	B	C
1. Quomodo cras magistratus		a. Romano multum <i>amantur</i> .
2. Cras multa praeclara magistratui Romano		b. ab incolis Emonae <i>parabuntur</i> .

3. Pulchrae togae et pallae		c. a populo Emonae accipietur?
4. Luxuriae a magistratu		č. ab omnibus hominibus induentur.

/4

5. PREVEDI V LATINŠČINO RIMSKO PISEMCE. UPOŠTEVAJ RIMSKI NAČIN PISANJA PISEM (pozdrav, datum itd. - glej podčrtani del besedila)

Dragi Tit! Upam, da si dobro. Z mano je vse OK. Jutri bom praznovala rojstni dan (rojstni dan *dies natalis*). Stara bom osemnajst let! Pridi! LP Terencija 1.marca

/15

6. PREVEDI V SLOVENŠČINO CICERONOVO PISMO (Ad familiares XVI, 4, prirejeno). DA GA BOŠ LAŽJE RAZUMEL(A), NAJPREJ PREBERI UVOD.

Ciceronov suženj Tiron, s katerim sta bila prava prijatelja, je zbolel. Ciceron mu zato piše pismo, v katerem mu sporoča svojo veliko zaskrbljenost zaradi njegovega zdravja. Obljublja mu pomoč pri okrevanju in tudi skorajšnjo osvoboditev. Pismo je bilo napisano na njegovem posestvu pri Kumah leta 53 pr.n.š.

TULLIUS TIRONI SALUTEM DICIT

Andricus postridie epistulam tuam mihi apportavit, quam exspectavi; itaque habui noctem plenam timoribus et miseriis. Medicus tantum mercedis quantum poscet accipiet; id scripsi ad Ummium. Medicus quoque dixit: "Quod animum tuum vexas, laboras." Excita tuas litteras humanitatemque! Nunc debes valere! Etiam atque etiam vale! Idibus Aprilibus, hora quarta

VOCABULA

:

salus, tis, f *zdravje, blaginja; pozdrav*

salutem dicere = salutare

Andricus, i m. *Andrik, ime sužnja*

postridie ...quam *dan pozneje, kakor*

apporto 1 *prinesem*

nox, noctis f. *noč*

timor, oris, m. *strah*

miseria, ae f. *nesreča; tukaj: skrb*

merces, edis, f *plačilo, cena*

posco 3 *poposci zahtevam*

Ummius, ii, m *Umij, Ciceronov upravitelj*

litteras humanitatemque *literarno izobrazbo*

etiam atque etiam *spet in spet*

DRUGI DEL

A. Mitologija

/20

1. IZBERI PO ENO REŠITEV IZ DRUGEGA IN TRETJEGA STOLPCA TER JU PRIPIŠI IMENU V PRVEM STOLPCU, S KATERIM STA SMISELNO POVEZANI.

PRIMER:

Odisej	leseni konj, zvijačnost	leseni konj	zvijačnost
Paris		košuta	ustanovitev Rima

Troja	Kartagina	žrtvovanje
Romul	puščica	nesrečna ljubezen
Ifigenija	volkulja	prevara
Didona	danajski dar	Ahilova peta

/5

2. PRI VSAKI IZMED NASLEDNJIH DVOJIC TRDITEV JE ENA PRAVILNA IN ENA NAPAČNA. IZBERI PRAVILNO, TAKO DA OBKROŽIŠ ČRKO PRED NJO.

- a) Odisej se je skušal s prevaro izogniti pohodu nad Trojo.
- b) Odisej je komaj čakal, da se udeleži trojanske vojne.
- a) Svečenik Laokoont je Trojancem prigovarjal, naj lesenega konja ne zvečejo v mesto .
- b) Svečenik Laokoont je Trojance prepričeval, da so grške ladje že zapustile trojansko obalo.
- a) Parisa, Romula in Rema so v mladosti vzgajali pastirji.
- b) Za Parisa je od rane mladosti skrbel njegov oče, trojanski vladar Priam.
- a) Zlato jabolko, ki ga je Paris podelil boginji Afroditi, se imenuje 'jabolko ljubezni'.
- b) Zlato jabolko, ki ga je Paris podelil boginji Afroditi, se imenuje 'jabolko spora'.
- a) Slavnega Ahila je v ranljivo peto smrtno ranil trojanski kraljevič Paris.
- b) Junaka Ahila je v ranljivo peto smrtno ranil lokostrelec Filoktet.

/5

3. VSTAVI MANJKAJOČA IMENA.

Ko je Paris ugrabil lepo _____, so se Grki pod poveljstvom _____ napotili pred Trojo, da bi lepoticu vrnili njenemu možu _____. Po grški zmagi je bilo mesto v plamenih in njegova usoda brezupna, zato si je Enej naložil na rame očeta _____ in se s prijatelji vkrcal na ladje. Tako mu je naročila njegova mati, boginja _____, ki je ves čas med vojno skrbela zanj in za Trojance. Enej je, tako kot mu je velevala tudi prerokba, s preživeli rojaki iskal novo domovino _____. Njegovemu podvigu je z raznimi spletkami najbolj nasprotovala Jupitrova žena _____. Po krvavih spopadih s kraljem _____ se je poročil z lepo _____ ter ustanovil mesto z imenom _____.

/10

B. Misli antičnih avtorjev

/10

PREVEDI V SLOVENŠČINO IN POJASNI POMEN.

PIŠI V LEPI IN PRAVILNI SLOVENŠČINI.

1. *Fructu, non foliis arborem aestima!*

(aestimo 1 *presojam*)

/5

2. *Longum iter est per praecepta, breve per exempla.*

(praeceptum, i n. *nauk*)

/5

C. RIMSKA POŠTA IN PISMA

/20

SVOBODNI RIMLJAN JE IMEL TRI IMENA. JOJ, RAČUNALNIK JE ZMEŠAL IMENA TREH ZNAMENITIH RIMLJANOV. UREDI JIH, KOT JE PRAV.

CICERO

HORATIUS

TULLIUS

MARCUS

IULIUS

CAESAR

FLACCUS

QUINTUS

CAIUS

1.	Ime prvega Rimljana			
2.	Ime drugega Rimljana			
3.	Ime tretjega Rimljana			
4.	Latinsko poimenuj vsakega izmed treh delov imena.			
5.	Koliko imen pa je imela svobodna Rimljanka? Katera?			

/5

2. S ČRTAMI POVEŽI PRAVILNE DVOJICE.

1.	Kalendae
----	----------

5. ali 7. dan v mesecu

2.	Nonae
3.	Idus

13. ali 15. dan v mesecu
1. dan v meseci

4. Slavni vojskovodja Cezar je bil ubit na marčeve ide. Kateri dan je to po sedanjem koledarju?

5. Kateri dan pa bo ad Kalendas Graecas? _____

/5

3. IZBERI PRAVILNE TRDITVE TAKO, DA V VSAKEM PARU PREČRTAŠ NAPAČNO.

1.	Atik je bil Ciceronov najboljši prijatelj.	Atik je bil Ciceronov brat.
2.	Cicero je svoja pisma uredil v štiri zbirke in nato objavil.	Ciceronova pisma so privatne narave in niso bila namenjena objavi.
3.	Tabelarii so bili tajniki, ki so na tablice zapisovali naročila gospodarjev.	Tabelarii so bili sli, ki so prenašali pošto.
4.	Mansiones so se imenovala poštne postaje.	Mansiones so bile vile bogatih Rimljanov na podeželju.
5.	Sli so potovali največ do 45 km na dan.	Sli so potovali v povprečju 80 km na dan.

/5